

Minimální preventivní program Základní školy a Mateřské školy Hoříčky, okres Náchod

2025 / 2026

Počet žáků: 163

Počet pedagogických pracovníků: 17

Výchovný poradce: Mgr. Monika Zelinková

Školní metodik prevence: Mgr. Iveta Faltová

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Hoříčky se řadí vzhledem k počtu tříd a žáků mezi menší venkovské školy. V letošním roce 2025/2026 navštěvuje 9 tříd naší školy 164 dětí. Ve škole je zaměstnáno 14 pedagogů, 6 asistentek pedagoga a 8 provozních zaměstnanců.

Většina dětí pochází ze standardního rodinného prostředí typického pro dnešní dobu. Výhodou takto malé školy je přátelské a téměř rodinné prostředí, kde učitelé jsou dobře obeznámeni s rodinným prostředím každého žáka.

Vzhledem k malému počtu dětí ve třídách (15 až 22) je přístup pedagogů skutečně individuální, a to nejen ve vzdělávací oblasti, ale i v oblasti výchovné. V poslední době zaznamenáváme trend určité migrace rodin, což stěžuje systematické působení ve výchovné i vzdělávací práci.

Ve škole již v loňském školním roce začalo pracovat Školské poradenské pracoviště ve složení:

- ředitelka školy Mgr. Eva Marková
- výchovná poradkyně Mgr. Monika Zelinková
- ŠMP Mgr. Iveta Faltová
- speciální pedagog Mgr. Pavel Novák
- speciální pedagožka a logopedka Mgr. Tereza Havrdová.

V rámci zlepšování efektivity práce s problémovými žáky a patologickými jevy bylo rozhodnuto, že schůzky ŠPP budou častější a pravidelné.

V oblasti sociálně patologických jevů škola nemá výraznějších problémů. Dílčí nedostatky a negativa se týkají:

HLAVNÍ PROBLÉMY

- 1) konzumace alkoholu, kouření, používání e-cigaret
- 2) vulgární vyjadřování
- 3) drzé vystupování vůči dospělým osobám
- 4) nezáměr dětí o různé aktivity (lepší je se toulat a nic nedělat nebo vysedávat u PC))
- 5) narůstající agresivita v chování dětí, počínající šikana
- 6) sedavý způsob života, závislost na moderních technologiích (počítačové hry, mobilní telefony,...) - zhoršení v době covidu
- 7) špatná spolupráce s rodiči problémových dětí (své děti odsouvají na druhou kolej či naopak hledají viníka problémů mimo rodinu za každou cenu)
- 8) neúcta k majetku (školnímu i osobnímu,...)
- 9) kyberšikana a nebezpečí spojené s používáním internetu

HLAVNÍ CÍLE ŠKOLY

- 1) vychovat z žáků slušné lidi, kteří najdou správný směr ve svém životě a uplatní se v dnešním moderním světě

- 2) nabídnout žákům nejrůznější formy trávení volného času (sport, kultura)
- 3) dokázat jim, že člověk se může bavit i bez použití povzbuzujících prostředků
- 4) dovést žáky k přesvědčení, že normální je: nekouřit, neopíjet se, nefetovat
- 5) naučit žáky slušně se vyjadřovat a správně řešit problém věcnou diskusí, povzbuzovat slušnou otevřenost
- 6) zapojit do veškerých aktivit všechny žáky, tedy i ze sociálně slabších vrstev – ne je separovat
- 7) přesvědčit žáky, že podváděním, lhaním a krádežemi ubližují především sami sobě.
- 8) lepší a efektivnější využití externích služeb – Policie ČR, OHS, PPP v Náchodě, Kompas, okresní preventista, IZS, městská policie v Úpici a Trutnově, ČSOB, Česká spořitelna a Partners, SZŠ Trutnov, starostové okolních obcí i Hoříček...
- 9) zapojit rodiče do školních aktivit i mimoškolních akcí (tvůrčí dílny, Den dětí, hry, soutěže, Dětský karneval, Školní ples, Drakiáda, Halloween, Den otevřených dveří,...)
- 10) zapojit žáky do školních akcí, podporovat je ve vzdělávacích, rukodělných a sportovních aktivitách, povzbuzovat je vhodnými odměnami
- 11) používat pochval a odměn i za ochranu životního prostředí, pomoc spolužákům, angažovanost v třídních kolektivech
- 12) zapojit žáky do ochrany životního prostředí (třídění odpadu ve třídách, sběr papíru, exkurze,...)
- 13) zajistit úzkou spolupráci mezi pracovníky školy, klást důraz na informovanost a vyhledávání nejoptimálnějšího způsobu řešení vzniklých situací
- 14) zlepšit spolupráci mezi učiteli a třídními samosprávami
- 15) zapojit žáky do prezentace školy navenek, informování veřejnosti o dění ve škole – příspěvky do místního zpravodaje

Drogová problematika se stala celospolečenským problémem. Zneužívání drog a jiné sociálně negativní jevy se dotýkají dětí, které navštěvují základní školu.

Z našeho pohledu pedagogů je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice podaných přiměřeně věku žáků a na toto téma s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Naše škola připravila a realizuje komplexní, dlouhodobý program primární prevence sociálně patologických jevů. Za nejdůležitější formu prevence považujeme tvorbu takového životního prostředí a životního stylu, kde dětem, mladistvým i dospělým naplňují život aktivity, pro něž není žádného důvodu používání návykových látek, zejména drog. Takto pojatá prevence souvisí s komplexním přístupem celé společnosti, nejen výchovným působením školy. Program školy je zaměřen na všechny věkové kategorie žáků, zvláště pak na věkovou kategorii 12–15 let, tedy nejohroženější skupinu.

Důraz je položen na informovanost žáků v hodinách výchovy k občanství, výchovy ke zdraví a dalších předmětech. Cílem je vést žáky ke zdravému sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a jiných návykových látek (ve spolupráci s rodiči). Dále je zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, ke kritickému myšlení.

K tomuto cíli využijeme různých metod aktivního sociálního chování, individuálního přístupu k žákům, konzultačních i třídních hodin apod. Cílem je motivace ze strany učitelů k aktivnímu se zapojení do realizace programu ve svých hodinách i na neformální bázi při komunikaci se žáky, ke spolupráci s kolegy a k vzájemné informovanosti o chování žáků.

Je třeba klást důraz na **individuální přístup**, což je práce především třídních učitelů, kteří své žáky v jednotlivých ročnících znají nejlépe.

V souvislosti s postupem při řešení konkrétních problémů byl vypracován detailní krizový plán školy. Problémem zůstává nedostatečně zabezpečený hlavní vchod do budovy 2.stupně (náprava přislíbena obecními zastupiteli).

REALIZACE:

1.stupeň ZŠ

Od letošního školního roku byla pověřena koordinací 1.stupně s ŠMP paní učitelka Mgr.

Jednotlivé ročníky:

1.- 2. ročník

Každodenním přístupem k žákům zvládat:

- zažití pravidel mezi žáky a učiteli, a to provozních i pravidel soužití
- individuální odlišnosti dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- zlepšování zdravého sebevědomí žáků, zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti klást otázky a umění vyjádřit svůj názor

V rámci hodin Prv, Čj, Vv, Pč, Tv po celý rok vhodně vkládat témata:

- základní hygienické návyky
- výchova ke zdraví
- duševní hygiena
- zdravá výživa
- pohybové aktivity využívat i mimo hodiny TV.

Vést žáky k aktivnímu využívání volného času, tj. propagovat kroužky školní i mimoškolní.

3. - 5. ročník

Každodenním přístupem prohlubovat u žáků dovednosti:

- schopnost pracovat v kolektivu
- umění vzájemně si pomáhat
- uvědomovat si, co tělu prospívá
- naučit se vhodně trávit volný čas
- uvědomit si důsledky nesprávného chování a jednání

V rámci hodin Prv, Pč, Vv, Čj, Pč, Tv po celý rok vhodně vkládat témata:

- zdraví jako základní lidská hodnota
- zdravý životní styl = denní režim – zdravotní a sociální rizika návykových látek
- znalost zákonů týkajících se omezování kouření, alkoholu a užívání drog a návykových látek
- komunikace se službami poskytující poradenskou činnost
- mezilidské vztahy
- problematika šikany, zastrasování, záškoláctví a jeho důsledky
- aktivní využití volného času

2.stupeň ZŠ

Na druhém stupni ZŠ budou v letošním školním roce zavedeny novinky, které by měly přispět k upevnění dobrého klimatu, předcházení problémů a vést k větší otevřenosti. A to:

- **schránka důvěry** s možností anonymních upozornění, připomínek ze strany žáků – vyhodnocení výsledků na schůzkách ŠPP.

- založení **školního parlamentu** tvořeného vždy 2 zvolenými zástupci z každého ročníku (jednání parlamentu vždy každé 2 měsíce (září, říjen, prosinec, únor, duben a červen).

- v době polední pauzy

V 6.ročníku se jeví vztahové problémy v kolektivu, které byly řešeny již v minulém roce systematickou intervencí vedenou Bc. Alenou Chmelíkovou metodičkou prevence PPP a SPC KH kraje. V 1.pololetí bude formace pokračovat a vzhledem k příchodu 3 nových žáků proběhnou také adaptační aktivity.

Mobilní telefony – mohou žáci používat před vyučováním, v době velké přestávky a polední pauzy.

Nastavený trend prevence v minulých letech bude pokračovat i nadále. Je zaměřen na vytváření návyků a dovedností důležitých pro život, zabývá se zvládáním krizových situací a vytvářením zdravých návyků (poskytování první pomoci, kritické myšlení, sebeobrana, finanční gramotnost).

6. - 7. ročník

Každodenním přístupem:

- vytvářet vztah důvěry mezi žáky a učiteli
- navozovat ovzduší vzájemná spolupráce, tolerance a pomoci v různých situacích
- motivovat k aktivnímu zapojení do školních i mimoškolních aktivit
- vést žáky k uvědomění si důsledků nesprávného i správného chování a jednání
- informovat o postojích společnosti k společensky nežádoucím jevům

V rámci hodin VKZ, VKO, Čj, Př, Tv, Z, ČSP, Vv i dalších po celý rok vhodně vkládat témata:

- zdravý životní styl, harmonické mezilidské vztahy, vzájemná tolerance a komunikace
- práce ve skupině, odpovědnost za svěřené úkoly
- lidská práva a sociálně právní ochrana dětí
- činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomění si právní odpovědnosti za protiprávní činy
- komunikace se specializovanými službami
- aktivní zapojení ve školních i mimoškolních aktivitách, využití volného času

8. - 9. ročník

Každodenním přístupem vést k:

- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- zvládání společenských vztahů
- zvýšení schopností odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím
- odmítání alkoholu, drog, nikotinu a nevhodného způsobu chování vyplývající ze znalosti škodlivých účinků
- zapojení do sportovních aktivit a turistických činností
- informace o právních aspektech sociálně patologických jevů a postojích

V rámci hodin VKZ, VKO, Čj, Př, Tv, Z, ČSP, Vv i dalších po celý rok vhodně vkládat témata:

- uvědomění si protiprávního jednání a právní odpovědnosti za protiprávní činy
- komunikace se specializovanými službami (linky důvěry, krizová centra)
- rizika zneužívání drog, orientace v trestně právní problematice návykových látek (znalosti, kde hledat pomoc)
- problematika šikany, týrání, sexuální zneužívání (způsoby řešení neshod se spolužáky)
- zdravý životní styl zdraví – konkrétní postoje a chování
- pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace
- vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- aktivní zapojení do školních i mimoškolních aktivit

- podíl na zlepšování klimatu ve škole, organizace akcí pro mladší spolužáky – Mikulášská nadílka, Čarodějnice, Den dětí, přednášky (Policie ČR, SZŠ v Trutnově)
- zapojení školy do celoročního programu OVOV – Desetiboj, projekt Sportovec roku, Mozek školy, Sazka Olympijský víceboj, školní turnaje: podpora sportovních aktivit

Učitelé:

- 1) pedagogičtí pracovníci se zapojí do vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu. Využijí k tomu nabídky Pedagogického střediska v Náchodě a dalších institucí, které toto vzdělávání organizují. Informace a zkušenosti si budou navzájem předávat.
- 2) využijí nabídky odborné knihovničky a internetových odkazů, odborných materiálů
- 3) do všech vyučovacích předmětů vhodně začlení výchovu ke zdravému životnímu stylu a ochranu před sociálně patologickými jevy.
- 4) všichni pedagogičtí pracovníci i ostatní pracovníci školy budou věnovat zvýšenou pozornost všestrannému rozvoji osobnosti žáků s problémovým vývojem a rizikovým chováním a budou sledovat projevy zneužívání návykových látek i ostatních sociálně patologických jevů jako je šikana, vandalismus, rasismus, intolerance, kriminalita, vulgarita a arogance či jiný projev agresivity
- 5) budou spoluvytvářet bohatý a pestrý program školy.
- 6) povedou žáky k vhodnému trávení volného času:
 - ve škole, zájmové aktivity (kroužek parkuru, sportovní kroužek)
 - v obcích: SDH, sportovní oddíly, knihovny, ...
 - mimo obec – ZUŠ, DD
 - účast v soutěžích a olympiádách
- 7) budou spolupracovat s oddělením sociální prevence, sociálním odborem, PPP
- 8) důsledně se zaměří na výchovu k odpovědnému výběru budoucího povolání.
- 9) zaměří se na včasné odhalování specifických poruch učení a chování. Budou posílat tyto žáky na vyšetření do PPP, tyto žáky integrovat a vypracovat pro ně individuální plány a pracovat s nimi podle potřeby
- 10) budou Informovat žáky jakým způsobem je možné řešit různé problémy a na koho se v případě potřeby obracet
- 11) budou spolupracovat s rodiči a informovat je o problémech, které se u žáka vyskytly a postupech jakým způsobem budou řešeny.
- 12) budou průběžně doplňovat školní řád ZŠ ve shodě s ochranou zdraví žáků a ochranou vůči zneužívání návykových látek a vlivů jiných sociálně patologických jevů.
- 13) budou systematicky monitorovat při svém výchovném působení stav ve škole z hlediska vzniku sociálně patologických jevů a ihned informovat třídního učitele a metodika školní prevence
- 14) aktivně se podílet na zlepšování klimatu školy.
- 15) zkvalitňovat komunikaci (včetně interakce) mezi učiteli – žáky, učiteli – učiteli, žáky – žáky.

Úkoly pro třídní učitele

- 1) seznámit žáky s režimem školy, zdůvodnit jeho potřebu, systematickou prací dosáhnout jeho dodržování všemi žáky.
- 2) seznámit žáky se školním řádem – s právy a povinnostmi žáků a důsledně vyžadovat jejich dodržování.
- 3) pravidelně měsíčně uskutečňovat třídnické hodiny, v nich řešit organizační záležitosti, problémy ve

výuce, výchovné otázky, vztahové problémy aj.

- 4) pravidelně sledovat absenci, problémy ihned řešit s rodiči, využívat k tomu příslušné vyhlášky, větší problémy projednat včas s výchovnou poradkyní, případně ředitelem školy.
- 5) při projevech **šikany** zápis do žákovské knížky, projednání přestupku se zákonným zástupcem, zajištění svědků, dle závažnosti přizvání k jednání rodiče oběti a agresora, ochrana oběti šikany, postih pro agresora – snížená známka z chování, při opakovaném přestupku dle závažnosti přizvání policie ČR a informování soc.odboru (OSPOD)

Rodiče

- 1) poskytování dostatečného množství informací o způsobu řešení sociálně patologických jevů o výchovných opatřeních.
- 2) spolupráce s rodiči – třídní schůzky, RŠ, individuální konzultace s vyučujícím, třídním učitelem, výchovným poradcem.
- 3) v případě aktuální potřeby organizovat přednášky odborníků k této problematice (psychologie, zdravotnictví, policie, hasiči, ...).
- 4) informování o poradenských možnostech (linka důvěry, PPP, výchovný poradce, ředitelství školy)
- 5) spolupracovat s rodiči a dalšími výchovnými pracovníky při realizaci aktivit ovlivňujících zdraví žáků a jejich postoje ke zdraví.
- 6) účast rodičů na zajišťování jednorázových školních akcích např.:
 - Den dětí
 - Dětský karneval
 - Školní ples
 - Rozsvěcení vánočního stromu
 - Sportovní den
 - Den otevřených dveří
 - Rozloučení s vycházejícími žáky atd.
- 7) individuální kontakty – řešení problémů žáků

Dokumenty

Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže – č.j. 20 006/2007-51, č.j.: 21291/2010-28

Metodický pokyn MŠMTV k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a škol. zařízení – č.j.24246/ 2008–6

Metodický pokyn o jednotném postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví MŠMTV – č.j. 10 194/2002–14

Spolupráce při realizaci školního preventivního programu.

Pedagogicko – psychologická poradna v Náchodě, tel. 491 426 036, 491 427 418

Policie ČR Česká Skalice, tel. 974 534 721

Policie ČR Náchod, tel. 974 534 111, 974 534 108

Toxi tým H.K. - vedoucí týmu: kpt. Bc. Ludvík BERGER, tel. 974 521 319, spasvck@mvr.cz

Rada školy– předseda Michaela Pokorná

SVP KOMPAS, Náchod, tel. 491 424 390

Linka bezpečí dětí a mládeže, tel. 800 155 555

Linka vzkaz domů (dítě na útěku), tel. 800 111 113

Národní linka prevence AIDS, tel. 800 144 444

Střední škola zdravotní v Trutnově – prevence poruch příjmu potravy, zdravý životní styl a první pomoc – Mgr. Jana Trejbalová, tel.601566358

Městská policie v Úpici – chování mladistvých v krizových situacích, prevence patologických jevů, tel. 739 109 960

ČSOB – kybernetická bezpečnost, finanční gramotnost – financnigramotnost@csob.cz

Centrum prevence a metodické podpory při PPP KHK – odkaz: <https://www.poradenstvihhk.cz/metodik-prevence/Bc.>

Alena Chmelíková

metodik prevence

PPP a SPC Královéhradeckého kraje

Centrum prevence a metodické podpory

Na Okrouhlíku 1371

500 02 Hradec Králové

Tel.: +420 495 265 423, 604 85 22 15

Email: a.chmelikova@prevencekhk.cz

www.poradenstvihhk.cz

Kritické myšlení, hledání objektivních informací:

<https://demagog.cz/>

Centrum Locika – proti násilí, zejména v rodinách:

<https://www.centrumlocika.cz/>

ČSOB – Finanční gramotnost pro školy (i workshopy)

<https://www.csob.cz/v-obraze/svet-kolem-nas/pomahame-ostatnim/financni-gramotnost>

V Hoříčkách 5. 9. 2025

Vypracovala: Mgr. Iveta Faltová

Schválila: Mgr. Eva Marková